

ORAVSKÉ MUZEUM P. O. HVEZDOSLAVA 469 ORAVSKÉ MUZEUM P. O. HVEZDOSLAVA

Kramérusow
Gyf. frál. Wlastenské Nowiny.

ORAVSKÉ MUZEUM P. O. HVEZDOSLAVA

Roku 1793.

ORAVSKÉ MUZEUM P. O. HVEZDOSLAVA

Mr. 50.

ORAVSKÉ MUZEUM P. O. HVEZDOSLAVA

W Sobotu

ORAVSKÉ MUZEUM P. O. HVEZDOSLAVA

dne 14 Prosince.

ORAVSKÉ MUZEUM P. O. HVEZDOSLAVA

Pátý roční běh.

ORAVSKÉ MUZEUM P. O. HVEZDOSLAVA

S nejvyšším císařským královským Povolením.

ORAVSKÉ MUZEUM P. O. HVEZDOSLAVA

Zpráva o vzdání perwnosti Landaw, (o čemž sme my již w předesslém na-
šem listu pochybowali) skutečně se ne-
potwordila. Mez předce obležení Fran-
canzowé o kapitulacy gednali, kteráz
také až na některé články od Prussanů
přigata byla, tak že se o ně obě strany
gestře druhého dne smluwiti chtěly.
Mezy tjm w nocí ke dni 29 listopadu
obležení Francanzowé na blizce vsllysseli
náramnau střelbu, a řiditel perwnosti
Landaw nemyslil gináč, než že sku-
tečně již od obležení oswobození gsau,
protož y hned odstánpil od kapitulacy,
a Prussanům nechťel wíce odpowědjiti.

ORAVSKÉ MUZEUM P. O. HVEZDOSLAVA

Nynj připomenutá střelba, strze
kterauz gednání o kapitulacy Landaw

ORAVSKÉ MUZEUM P. O. HVEZDOSLAVA

stých s Prussany přetrženo bylo, ozna-
mowala welikau bitwu, o níž hned ní-
žegi wíce powjme. Zarjní připomeně-
me některé předněgssí zpráwy.

ORAVSKÉ MUZEUM P. O. HVEZDOSLAVA

Do nessčastném autoku na pe-
wnost Bič zástup Prussanů pod zprá-
wau Brannswického Wywody retowal
se k Pirmasensa. Tymž časem také
Francanzowé o Hornbachu wyrazylí na
Prussany pod zprávou Generála Kalk-
rayra, a tento Pruský Generál, aby
zachránil wogška Brannswického Wy-
wody, gestro zpátkem ráhlo, musyl až
do Ewaybryktské fraginy vstaupiti. Dne
21 w nocí w 1 hodinu mělt Prussané
w pořádku zpátkem ráhnauti, a posta-
witi se w pohodlném místě, kdežby na
přtwábeně Francanze tjm bezpečně

ORAVSKÉ MUZEUM P. O. HVEZDOSLAVA

D d d

wyrazyti mohli. Francouzové, bezpe-
chyby prvé o tom zvěděvše, hned v
jednu hodinu způlnoy učinili autof
na Prussany, a náramná střelba až do
večera trvala, kteréhožto času potom
Brunsswický Wýwoda zpátkem až k
Lautern se hnul, a wsecky cesty k Lan-
dawě bogowným lidem osadil. Aby
pak položení wogsta před nepřátelst-
mi autofy zachráněno bylo, Brunsswi-
cký Wýwoda wozy a na mnohých mi-
stech y ssancy dal ge ohraditi. Při
Lautern tedy a w okolních místech stálo
w zastupích Pruské wogsto, a nebylo
gisto ani hodinau, aby s Francauzy
znovu potýkali se nemusili.

Podle zpráwy z Nowého Města
při řece Hardt dne 23 listopadu Fran-
cauzové wyrazyli na Prussany v Pir-
masensu, wšak byli tak nešťastni, že
gich (gáž zpráwy přicházegi) 1,500
bylo pobito a poraněno, a přes 1,600
zagato, pak také mnoho děl nebo kusů
ztratili. O tomto přiběhu potud ža-
dná obšírnější zpráva nepřišla.

Zpráwy od Něhy na den 27 listop-
adu toto wwodj w známost: Ž oně
strany v Byrnu a Braycenachu lid v
welikém množstwi vstá. Francauzo-
vé táhnau we třech kolonách, a Land-
stul gíž gimi osazen gest. Wšak Pru-
ská armáda po tu chwili v Lautern sto-
gij, čeká na Francauze, a swede s nimi
bitwu, kteráž swedeli se Prussanům
šťastně, Landawa y hned wzdati se
musí.

Ž Hanaw 2 prosynee. Dne 28, 29
a 30 listopadu Francauzové sewšši mo-
cy a sylau wyrazyli na Prussany, kte-
říž mezy Pirmasensem a Lautern až

k Sundsryku stáli. W těch dnech tedy
a w těch stranách strhla se tak krwawá
bitwa, o kteréž sme gessě celau tuto
wálku nesysseli. Obě strany bogowaz-
ly gako lwowé, a geden druhým wstau-
piti nechtěli; wšak posléz předece Pru-
ssané swjstězyli, a zabnali Francauze 4
hodiny cesty za Lautern. Gážžkoli
možné bylo podle zběžných zpráv zwě-
děti, w těch třech dnech Francauzové
gedenacte tisíců lidu ztratili, a dne
30 listopadu, kteréhožto dne byla bitwa
neykrwawější, a neyšťastnější pro
Prussany, samorně 7,000 zbitych Fran-
cauzů se počítá. Tohoto dne geden
kolony nepřatel wtláčila se až k Bray-
cenachu, wšak v večer Generál Kno-
belsdorf a Generálůw Laytnant Borz-
stel zase ge zpátkem zabnali. Co paz-
dlo Prussanů gessě zpráwy tyto žádné
zminky nečinj, než to wjme, že Pruský
Prync Ludwif Ferdynand při té bitwě
zase do stehna postřelen byl.

Ž Hanaw 3 prosynee. Zpráwy o
weliké bitwě, kteréž sme wčera w na-
šem wčegněm listu w známost wwedli,
nálezitě potvrzeny gsau, gáž následu-
gicý listowě dále o tom wyprawugi:

Ž Manheimu 30 listop. Předesslan
neděli o poledni přiblížili se Francau-
zové k Pruským ssancům od Landstul-
lu až k Lautern. Sekuly potýkal se
s nimi, a poněwadž ho počtem daleko
přewyssowali, Prussané w noci w 1
hodinu dali sylné 3 rány zkusů na zna-
mení, aby westkeren Pruský lid mezy
ssancy se postavil. Ž bitwě bylo wšes-
cko přihotoweno, wšak Francauzové
na žádné straně newyrazyli až do středy.
Toho tedy dne počali Francauzové na

mnoz

mnohých stranách dorážeti, byli opilí, a s hroznou vzteklostí bogowali; při tom všem ale zpátkem causnauti musyli. Pak teprve ve čtvrté v večer dorazili tak blízko, že se v některých Prusských stancích zmocnili; však na stance tak řečené ssibenické, genž poslední a nejsylnějši byli, když dvačáte sturmem hnali, porážde od sturmu přestati, a daleko zpátkem causnauti musyli. Wčera ráno, totiž dne 29 listopadu, tuhé potýkání a trve prolévání znova se začalo, a mnohý strachem se třásl, že snad newypravená zmužilost Prussanů posléz předece gen velikému počtu Francouzského lidu vstoupiti musy; než Brunsswický Wýwoda wynalezl na nepříteky, w kterýchby ge dobře zawěsti, a jako gessrěcí plemeno wyhubiti mohl. Ten veliký Wýwoda přiwábil ge do Lauterského audoli, a samými manewry ge potýral. Pruská gýzda porazyla Francouzské gýzde, a pěšci Prussané s naráženými pagnery bogowali. Bitwa ta byla přehrozná, a teprve v večer w 5 hodin skončení wzala. Tím časem Francouzové dali se na autě, a gýzda ge prowázla. Deset až do dwanácte tisíců na místě Francouzů ležeti zůstalo, a 3,000 bylo gích zagažto. Toto veliké wítězství gest welmi důležité a platné, nebo by Francouzové byli prorazyli, cýsarští byliby musyli přes Reyn zpátkem causnauti, a Francouzové celou Fraguinu před Reynem byliby neylepší způsobem opanowali. Z Mannheimu i prošuce. Gakžkoli sme welikau starost měli, tak nyní dáváme, že na budaucy časy od Francouzů docela oswobození budeme. Dne 29

a 30 listopadu v Lautern na hlavu byli poráženi, a za 4 hodin cestý nazpátek zahnaní. Gegich zbitého lidu neyméně na 10 tisíc počísti můžeme, krom co gich Prussané zagalali. W gendněch stancích, kterých neyprwe Prussané ztracili, a pak zase wybogowali, zabito gest 800 Francouzů. Francouzové do ohně jako slepi běželi, a Prussané tím lepši měli příležitost, že po nich křiž na křiž kartáci páliť mohli, od čehož takowé množství padlo Francouzů, že oni sami pro mrtwá těla ani vojce k předu postaupiti nemohli. W této veliké porážce negen očity svědek, kterých sem wčera z Lautern přissel, wypravuge, nyběž také sám Brunsswický Wýwoda Ewaybrykštemu Wýwodowi podle rychlého posla v večer tuto zpráwu zaslal, a spolu požádal, aby mu Ewaybrykšský Wýwoda chlebem napomocen byl, poněwadž w tom celém okoli naprostě žádná potrawa k dostání není. Prorok y hned prostředek učiněn gest, že mezy 3d yšši pečáře manka rozdělana gest, aby každý gisté sumny chleba napekl, kterých dnes po formazních k Pruské armádě powezau. Prussané dwačrát 24 hodin w zbrani stáli, a ku podíwu se bránili, nebo Francouzové přes 100,000 mužů sylni byli. Také y cýsarští, genž Prussanům s 8m tisíci mužů na pomoc přitáhli, chowali se hrdinsky, a welmi mnoho swau pomocny si spěli, že Prussané Francouze na hlavu porazili. Zatím však, až Prussané wítěžili, předece pro wěšší bezpečnost swau wogenstau fassu, kanzcelar a težkau pakáž z Frankentálu stráž Mannheim nazpátek do Ladenburku zas

stali, nebo domnívají se, že ještě třetí bitva švédská bude. — Poněvadž se falešná pověst roztrubuje, že Francouzové krom této veliké porážky předce dále se tlačí, tedy lid zewssch wssudy stran vtiská, a gen wčerejšího dne přes 400 vozů se počítalo, na nichž lidé od Frankentálu, Wormsu a z okolní strany své nábytky na bezpečnější místa vezau. — Císařský Generál Hohenlohe již přišel řeku Sáru, a brzy se s Pruskou armádou srazí, z čehož můžeme souditi, že třetí bitva též šťastně švédská býti může.

Podpis. Tau chvíli ještě přichází zpráva, že Pruský Generál Klayst také jest zabit, a Generál Kalfrayt těžce byl poraněn. Generál Hohenlohe šťastně se s Pruskými svednotil, a na ten způsob nepochybugeme, že sgednocené wogsto na Francouze wyrazí.

3 Frankfurtu 2 prosince. Zpráva o bitvě, při níž Francouzové velikau porážku trpěli, náležitě se potvrzuje, ač rádných zpráv po tu chvíli nemáme. Pět hodin cesty za Lautern byli zahnáni, a 10 tisíc můžeme počísti, co gich zahynulo. Wssickni byli ožrali, a protož gafo wztekli běželi do ohně, když po nich Prussané z kartáčů střelili. Prussané také wzali velikau ztrátu; Pruský regiment Hohenlohe do 700 mužů ztratil, a při regimentu Brunsswického Wýwody také do 400 mužů padlo. Co Sasů zahynulo, dosawad gistého počtu newíme, než (pry) gegich ztráta newěsí jest. Generál Hrabě Kalfrayt do ruky těžce byl poraněn, a Generál adjutantowi Brunsswického Wýwody, Majorowi Syrsfeldowi obě nohy vsřez

lili, od kteréz těžké rány také hned na tom místě umřel.

Ostatnj zpráwy o této veliké bitvě w krátkosti položíme. 3. Anheymu na den 30 listopadu píší, že Brunsswický Wýwoda při tom přiběhu 24 Francouzských děl wybogowal, o čemž wssak po tu chvíli ginj wčerejn listowé žádné zmínky nečiní. Francouzská armáda, kteráž proti Prussanům wytáhla, některj na 140,000, ginj na 200 tisíc mužů počítají, newjce ale se srovnávají, že gich 100,000 býti mohlo, a gistý Francouzský zagatý Generál praví, že s tím lidem, kterýž w čas bitwy na pomoc přišel, 115,000 Francouzů bylo. — W prwnjch dwau dnech, totiž 28 a 29 listop. Prussané nebyli hrubě tak šťastni, a protož také w těch dnech newjce lidu ztrátili; než dne 30 wssacko wítězstwj k Prussanům se naklonilo, a Francouzské lewé křídlo docela poraženo bylo. — Odedne 30ho listop. až do dne 2 toho měsíce, gatk píší, Prussané do 6ti tisíců, a ginj praví, do 8mi tisíců Francouzů zagali; husari každau čtvrt hodiny nové zagaté přiwáděli, a 2ho toho Pruské gízda, a zwláště Generál Borstel ještě se za Francouze hnál. — Prussané swašpízi w Bingeně z newětší částky retowali.

3. Mohuče píší na den 1 toho, že Brunsswický Wýwoda nemohl daleko za Francouze se hnáti, poněvadž mu w cestě lesowé gsau. Sasstj dragoni připadli na Francouzský batalion, a bez milosti celý do posledního muže rozsekali. Gcítý šwedeck z Lautern píše na den 30 listopadu, že na bogísti nebylo

mož